

ULKOINEN PELASTUSSUUNNITELMA

Agnico Eagle Finland Oy

Kittilän kaivos

AGNICO EAGLE
KITILÄN KAIVOS

30.10.2020

Sisällys

OSA A - KOHTEEN YLEISET TIEDOT	3
1 Suunnittelun säädöstausta, päivitys ja jakelu	3
1.1 Suunnitelmatiedot ja säädöstausta.....	3
1.2 Suunnitelman nähtävillä pitäminen ja kuuleminen	4
1.3 Hyväksyminen.....	4
1.4 Turvallisuustiedotteen jakelu	4
1.5 Tarkistukset, päivitykset ja muutokset	4
1.6 Harjoitukset	4
2 Yleistiedot kohteesta.....	5
3 Onnettomuusvaaran kuvaus.....	6
4 Pelastustoiminta.....	8
4.1 Viranomaistoiminta ja kohteen pelastusorganisaatio.....	8
4.2 Väestön varoittaminen	9
4.3 Suojautumistoimenpiteet.....	10

OSAA - KOHTEEN YLEISET TIEDOT

1 SUUNNITTELUN SÄÄDÖSTAUSTA, PÄIVITYS JA JAKELU

1.1 Suunnitelmatiedot ja säädöstausta

Agnico Eagle Finland Oy:n ulkoinen pelastussuunnitelma on Lapin pelastuslaitoksen laatima suunnitelma Kittilän kaivoksen alueella tapahtuvan suuronnettomuuden tai sen vaaratilanteen varalta. Ulkoinen pelastussuunnitelma on pelastustoiminnan johtamista tukeva asiakirja, jonka tarkoituksena on varmistaa mahdollisimman tehokas sammutus- ja pelastustoiminta Kittilän kaivosalueella tapahtuvissa onnettomuustilanteissa. Suunnitelmasta löytyvät kaikki oleelliset asiat, joilla on valmistauduttu alueen suuronnettomuusvaaraan ja joita tarvitaan pelastustoiminnan aikana. Suunnitelma on laadittu yhteistyössä Agnico Eagle Finland Oy:n kanssa.

Suunnitelman säädöstausta perustuu pelastuslain (379/2011) 48 §: ään sekä ulkoisista pelastussuunnitelmista annettuun sisäministeriön asetukseen (1286/2019). Näiden säädösten perusteella pelastuslaitoksen on laadittava onnettomuuden varalle ulkoinen pelastussuunnitelma yhteistyössä asianomaisen toiminnanharjoittajan kanssa sekä harjoitettava suuronnettomuuden varalta vähintään joka kolmas vuosi. Ulkoisen pelastussuunnitelman laatimisessa tulee huomioida toiminnanharjoittajan laatima turvallisuusselvitys ja sisäinen pelastussuunnitelma, rikastushiekka-
altaiden osalta on huomioitu vahingonvaaraselvitys.

Ulkoinen pelastussuunnitelma on laadittu kolmiosaisena. Suunnitelman A-osa on julkinen osio. A-osa käsittää yleistiedot kohteesta, suuronnettomuusvaarat ja pääpiirteissään pelastustoiminnan toteuttamisen alueella tapahtuvissa suuronnettomuustilanteissa. Suunnitelman B-osio sisältää tuotantolaitoksen ja viranomaisten yhteystietoja sekä toimintaohjeita. Suunnitelman C-osassa ovat suunnitelman liitteet. Suunnitelman B- ja C osat on luokiteltu salassa pidettäväksi tiedoksi.

1.2 Suunnitelman nähtävillä pitäminen ja kuuleminen

Suunnitelmaversio (päivämäärä)	Suunnitelma pidetty nähtävillä (aika ja paikka)
2.0 25.4.2013	Kittilän paloasema, Kittilän kaivos Kuulemistilaisuus 25.4.2013

Ulkoinen pelastussuunnitelma on nähtävillä Lapin pelastuslaitoksen Internet-sivustoilla sekä Kittilän paloasemalla. Suunnitelman esittelyaika on sovittava etukäteen.

1.3 Hyväksyminen

Päiväys	Hyväksyjän nimi ja virka-asema
29.10.2020	Harri Paldanius pelastuspäällikkö

1.4 Turvallisuustiedotteen jakelu

Jakeluajankohta	Jakelualue
10/2017	Lähialueen asutus, pelastuslaitoksen internet-sivustot

1.5 Tarkistukset, päivitykset ja muutokset

Päiväys	Tehdyt muutokset	Nimi- ja virka-asema
30.10.2020	Suunnitelman päivitys	Mika Tirroniemi, palopäällikkö

1.6 Harjoitukset

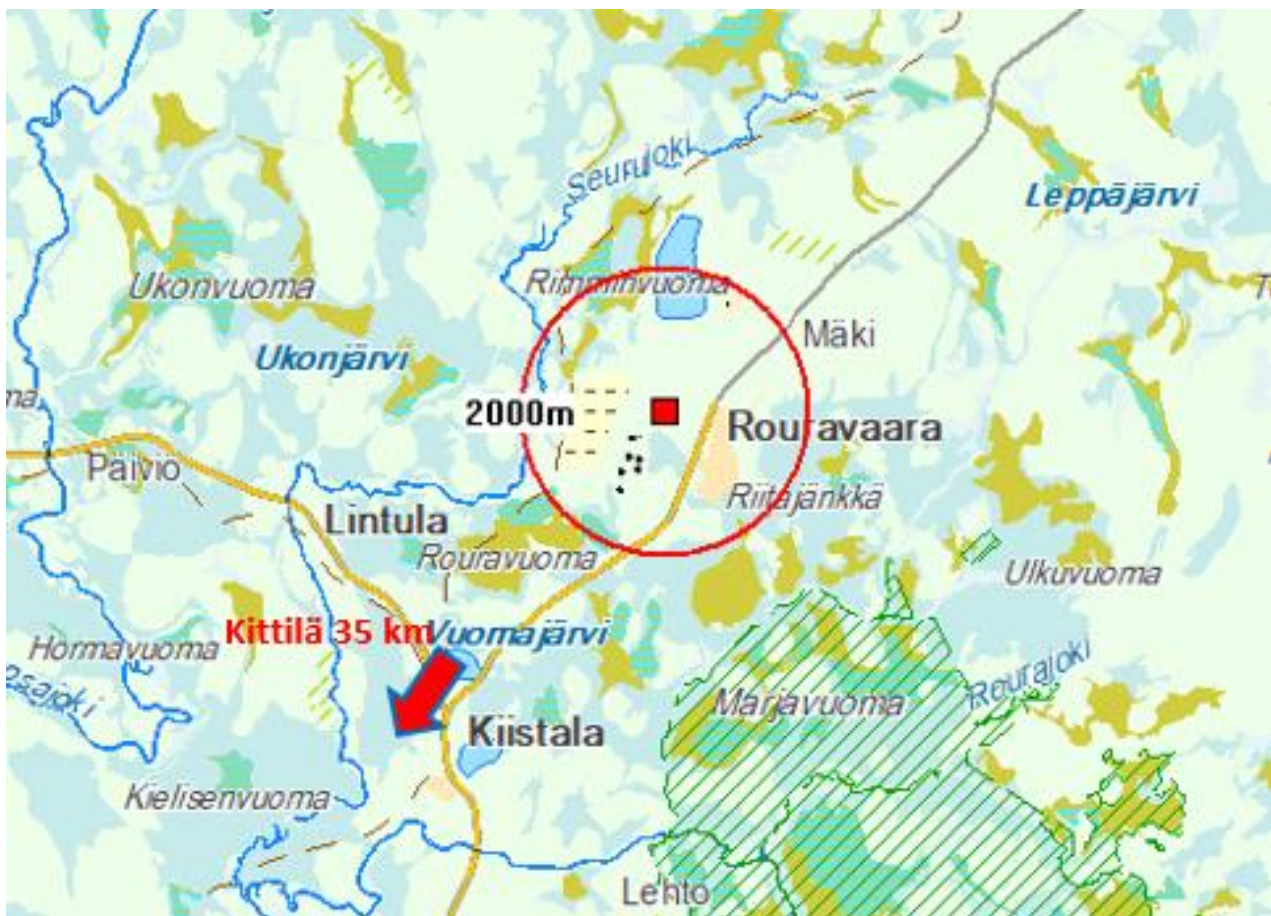
Aika	Harjoituksen aihe	Harjoituksen vastuhenkilö
2018	Kemikaalionnettomuus, typpihappovuoto rikastamolla	AEF / Kari Kuosmanen Mika Tirroniemi Lapin pelastuslaitos
2019	Kaivannaisjätteen jätealtaan UPS harjoitus	Mika Tirroniemi Lapin pelastuslaitos
2021	UPS harjoitus	Lapin pelastuslaitos

2 YLEISTIEDOT KOHTEESTA

Kohteen nimi	Osoite ja yhteystiedot
Agnico Eagle Finland Oy	Pokantie 54199250 Kittilä

Agnico Eagle Finland Oy:n Kittilän kaivos kuuluu Agnico Eagle konserniin, yhtiön toimiala on kaivannaisteollisuus, päätuotteena kulta. Kittilän kaivos sijaitsee Kittilä-Inari-maantien varrella noin 35 kilometriä Kittilästä koilliseen Kiistalan ja Rouravaaran kylien läheisyydessä. Kaivosalueella työskentelee noin 500 Agnico Eagle Finland Oy:n työntekijää ja 500 urakoitsijan työntekijää.

Kuva 1. Kaivosalueen sijainti

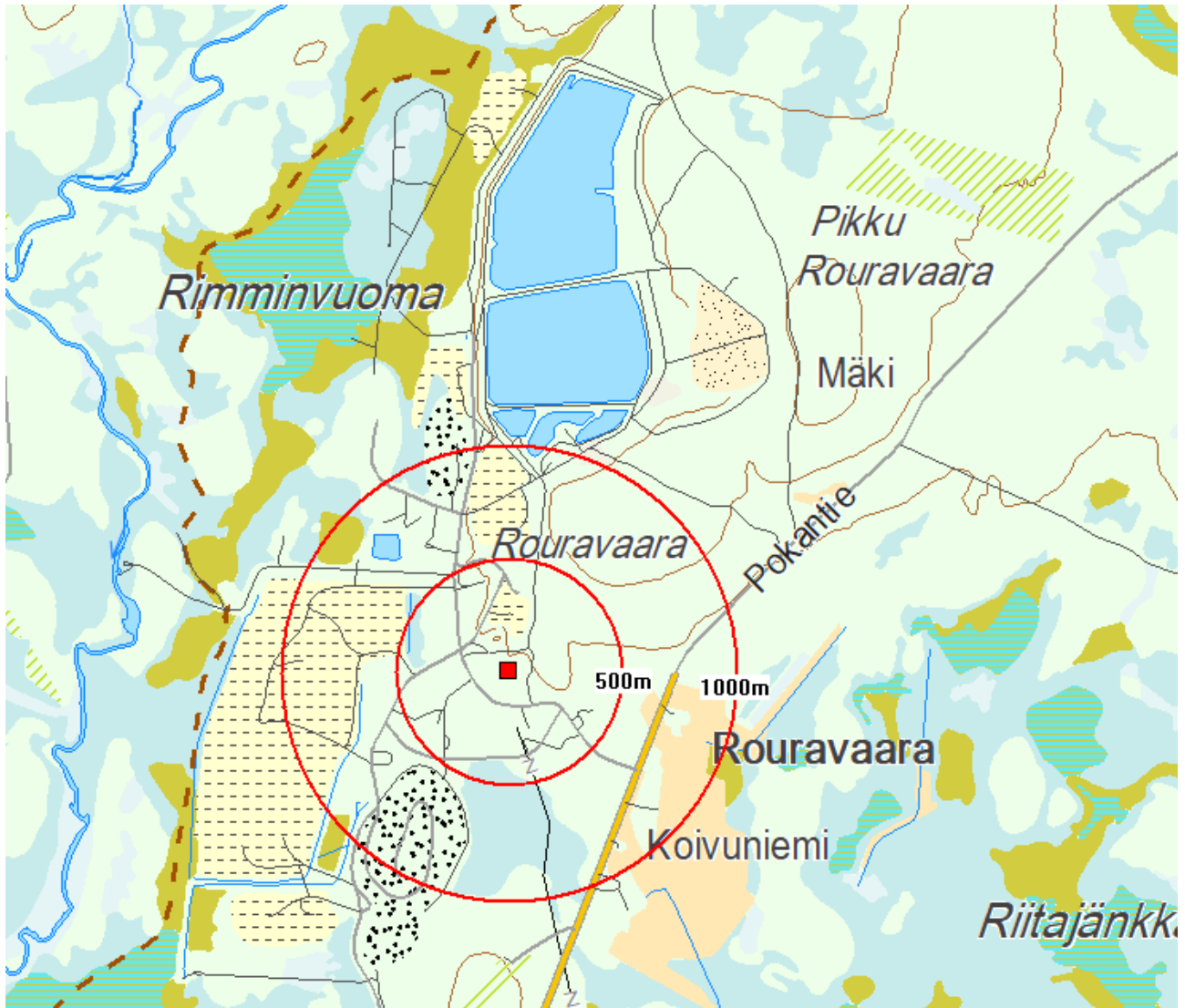
3 ONNETTOMUUSVAARAN KUVAUS

Kohteen turvallisuusselvityksen sekä rikastushiekka-altaiden vahingonvaaraselvityksen mukaiset suuronnettomuusvaarat on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Onnettomuusskenaario	Onnettomuusskenaariosta/ kemikaaleista aiheutuvat vaarat	Vaikutusalue ja suojautumistoimenpiteet
Sortuma maanalaisessa kaivoksessa	Ihmisten jääminen sortuman alle tai loukkoon. Ajoneuvo voi ajaa sortumaan.	Kaivostunneli
Painehapetus-prosessin paineastiaonnettomuus.	Henkilövahingot / rakennuksen vaurioituminen/sortuminen paineaallon vuoksi.	Kaivosalueen rakennukset
Tulipalo happitehtaalla	Syttymisvaara, nopeuttaa palamista	Kaivosalueen rakennukset
Tulipalo kemikaalivarastossa	Vetysyanidin muodostuminen, myrkyllisyys, tulipalo- / räjähdysvaara	Kaivosalue
Räjähdekuljetuksen tulipalo / liikenneonnettomuus	Räjähdysvaara, ylipaine lähistöllä, heitteet laajemmalla alueella	Alueen eristäminen 1000m säteellä
Nestekaasuonnettomuus	Tulipalo / räjähdysvaara	Alueen eristäminen 400m säteellä
Kemikaalionnettomuus natriumsyanidi	Myrkyllisyys	Alueen eristäminen 100m Sisälle suojautuminen 300m tuulen alapuolella
Kemikaalionnettomuus Typpihappo	Syövyttävä, myrkyllinen, hengitystiet oireita	Suuressa vuodossa vaara-alue 200m tuulen alapuolella.
Räjähdysaineonnettomuus, tulipalo	Räjähdys, räjähdysvaara, ylipaine lähistöllä, heitteet laajemmalla alueella	Alueen eristäminen 1000m säteellä
Rikastushiekka-altaan sortuminen tai ylivirtaus	Seurujoen tulviminen Lintulan alueella	Kaivosalue, Seurujoen ympäristö Tulva-alueen eristäminen, liikenteen rajoittaminen

Kuvassa 2, on ilmaistu etäisyydet kaivosalueella. Lähin asutus on Rouravaaran alueella, joka sijaitsee noin 1 km etäisyydellä rikastamorakennuksesta.

Kuva 2. Etäisyydet kaivosalueella

4 PELASTUSTOIMINTA

4.1 Viranomaistoiminta ja kohteen pelastusorganisaatio

Lapin pelastuslaitos on laatinut tämän suunnitelman B-osaan toimintasuunnitelmat Kittilän kaivosalueella tapahtuvan suuronnettomuuden, sekä vesivarastoaltaan patomurtuman varalta. Toimintasuunnitelmassa on määritelty suuronnettomuustilanteiden vaatimat resurssit, keskeiset tehtävät sekä suunniteltujen resurssien mukaiset organisaatio- ja viestiliikennekaaviot. Todelliset resurssit ja tehtävät määräytyvät aina tehtäväkohtaisesti.

Pelastuslaitoksen ja muiden viranomaisten tehtäväjako Kittilän kaivosalueella tapahtuvassa suuronnettomuustilanteessa on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Pelastuslaitos	Tilanteen yleisjohto Väestön varoittaminen ja suojavaistötoimenpiteiden johtaminen Pelastustoiminta ja vaara-alueen eristäminen
Poliisi	Eristäminen vaara-alueen ulkopuolella Onnettomuustutkinta
Ensihoito	Lääkinnällisen pelastustoiminnan johtovastuu Loukkaantuneiden ensihoito ja kuljetus
Kohteen pelastusorganisaatio	Sammutus- ja pelastusryhmät rikastamolla sekä maanalaisessa kaivoksessa. Pelastusryhmä aloittaa sammutus- ja pelastustoiminnan. Pelastuslaitoksen saapuessa kohteeseen pelastusryhmien tehtävistä päättää pelastustoimintaa johtava viranomainen.

Pato-onnettomuudessa Lapin pelastuslaitos vastaa pelastustoiminnasta mahdollisessa suuronnettomuustilanteessa tehtävän akuutissa vaiheessa.

Pelastuslaitoksella ei ole erityiskalustoa patomurtuman paikkaamiseen, joten tehtävän suorittamisessa tukeudutaan toiminnanharjoittajan kalustoon. Akuutin vaiheen jälkeen tilanteen loppuun hoitamisesta sovitaan ympäristöpuolen (ELY- keskus, kunnan ympäristösuojelusihteeri).

4.2 Väestön varoittaminen

Pelastustoiminnan johtaja vastaa väestön varoittamisesta sekä muista onnettomuustilanteeseen liittyvistä toimintaohjeista ja lisätiedoista. Kaivosalueen lähin asutus on noin 1 km päässä. Vähäisestä asutuksesta johtuen, väestön varoittaminen voidaan toteuttaa pelastuslaitoksen tai poliisin toimesta alueen rakennukset tarkastamalla.

Väestöhälyttimet

Kaivosalueella on väestöhälytint, jolla voidaan antaa yleinen vaaramerkki kaivosalueelle.

Yleinen vaaramerkki

- Yhden minuutin pituinen nouseva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) ja laskeva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) tai
- Viranomaisen kuuluttama varoitus
- Kokeilumerkki on 7 sekunnin pituinen tasainen ääni

Vaara ohi – merkki

- Yhden minuutin pituinen nouseva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) ja laskeva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) tai
- Viranomaisen kuuluttama varoitus
- Kokeilumerkki on 7 sekunnin pituinen tasainen ääni

Kuultuasi yleisen vaaramerkin, toimi seuraavasti:

- Siirry sisälle. Pysy sisällä
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmanvaihto
- Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta, ettet joudu vaaraan matkalla.

Gör så här när du hör den allmänna farosignalen:

- Gå in inomhus och stanna kvar där
- Stäng dörrar, fönster, vädringsluckor och ventilationsanordningar ordentligt.
- Sätt på radion och vänta lugnt på anvisningar.
- Undvik att använda telefonen så att linjerna inte blockeras.
- Avlägsna dig inte från området annat än på uppmaning av myndigheterna, annars kan du bli utsatt för fara på vägen

4.3 Suojautumistoimenpiteet

Pelastustoiminnan johtaja päättää sisälle suojautumisesta ja suojavaistöstä. Ennen pelastusviranomaisen saapumista kohteeseen, kaivosalueen suojautumistoimet toteutetaan toiminnanharjoittajan sisäisten ohjeiden mukaisesti.

Kaivosalueella tapahtuvassa vaarallisten aineiden onnettomuudessa ensisijainen suojautumistarve kohdistuu kaivosalueen henkilöstöön, onnettomuusskenaariot eivät aiheuta välitöntä suojautumistarvetta kaivosalueen ulkopuolella.

Kaivosalueella tapahtuvassa pato-onnettomuudessa onnettomuuden vaikutukset voivat olla pitkäaikaisia, mutta ne kohdistuvat pääasiallisesti asumattomille alueille, eivätkä aiheuta välitöntä tarvetta suojautumistoimenpiteille.